

Dönem : 3
Toplantı : 4

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 910

Dünya Turizm Teşkilâtı Tüzüğü'nün onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı ve Turizm ve Tanıtma, Dışişleri ve Plân komisyonları raporları (1/799)

T. C.

Başbakanlık

12 . 3 . 1973

Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 1607/2410

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca, 28 . 2 . 1973 tarihinde kararlaştırılan «Dünya Turizm Teşkilâtı Tüzüğü'nün onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı» ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygı ile arz ederim.

Ferid Melen
Başbakan

GEREKÇE

1. Bu tasarı ile yüksek Meclislerinin tasviplerine sunulan Tüzük, Turizm ve Tanıtma Bakanlığımızın da üyeleri arasında bulunduğu resmî turizm teşekkülleri Milletlerarası Birliğinin 1970 Eylül ayında Meksiko'da yapılan olağanüstü Genel Kurul toplantısında kabul edilmiş olup, «Dünya Turizm Teşkilâtı» adı altında bir ihtisas teşekkülü kurulmasını sağlamaya mâtuftur.

2. Turizm, son on yılda uluslararası düzeyde gösterdiği büyük gelişme sonucunda, ulusların ekonomik gelişmelerinde önemli bir faktör olarak ortaya çıkmış ve başta Birleşmiş Milletler Teşkilâtı olmak üzere, Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı, İktisadî İşbirliği ve Kalkınma Teşkilâtı gibi çeşitli uluslararası kuruluşlarda çeşitli yönleriyle ele alınmaya başlanmıştır.

3. Bir taraftan, ulusların ekonomik gelişmelerine uluslararası anlayışa, ve dünya barışına katkıda bulunmak için turizmin gelişmesi ve geliştirilmesi; diğer taraftan, bu alandaki çalışmaların ahenkleştirilmesi amacı ile, uluslararası düzeyde Dünya Turizm Teşkilâtı adı altında bir hükümetlerarası ihtisas teşekkülü kurulması gereği duyulmuştur. Teşkilât, hedefine varmak için, kalkınma yolundaki ülkelerin turizm alanındaki çıkarlarına özel bir dikkat gösterecektir.

4. Kurulacak teşkilâtın, Genel Kurul, İcra Konseyi ve Sekreteryası olmak üzere üç anaorganı olacaktır. Teşkilâtın merkezi, Genel Kurul kararı ile saptanacak ve her an değiştirilebilecektir. Ülkemiz, teşkilât merkezi olarak İstanbul'u aday göstermiştir.

5. Dünya Turizm Teşkilâtı, Tüzüğü'nü 51 ülkenin onaylamasını müteakip resmen faaliyete geçecektir. Anılan tüzük, bugüne kadar, 35 ülke tarafından onaylanmıştır.

Turizm ve Tanıtma Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Turizm ve Tanıtma Komisyonu
Esas No. : 1/799
Karar No. : 3

24 . 5 . 1973

Yüksek Başkanlığa

Başkanlığınız tarafından Komisyonumuza tevdi buyurulan, Dünya Turizm Teşkilâtı Tüzüğü'nün onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun tasarısı Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi.

Tasarının gerekçesinde arz edilen hususlar Komisyonumuzca da benimsenmiş ve tasarı metninin tetkikinde tasarının aynen kabulüne karar verilmiştir.

Dışişleri Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan
İzmir
N. Kürşad
Antalya
Ö. Eken

Sözcü
İstanbul
N. İ. Tokgöz
Balıkesir
K. Erdem

Kâtip
Muğla
A. Döğeri
Edirne
V. Gürkan

İmzada bulunamadı.

Gaziantep
A. İ. Gögüş

İstanbul
N. Uğur
Muğla
M. Akarca

Kütahya
İ. Ersoy

Dışişleri Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No. : 1/799
Karar No. : 11

31 . 5 . 1973

Yüksek Başkanlığa

Dünya Turizm Teşkilâtı Tüzüğü'nün onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda görüşüldü.

Tümü üzerinde yapılan müzakereler neticesinde, gerekçede belirtilen hususlar, Komisyonumuzca da uygun görülerek, mezkûr Tüzüğü'nün onaylanmasına mütedair tasarı aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Plân Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Komisyon Başkanı
Ankara
O. Alp
Afyon K.
R. Çerçel

Sözcü
İzmir
Ş. Osma
Bursa
C. Külâhlı

Kâtip
İstanbul
N. İ. Tokgöz
Bursa
İ. Öktem

İmzada bulunamadı.

Eskişehir
O. Oğuz
Konya
T. Y. Öztuna

İstanbul
M. Yardımcı
Tekirdağ
O. Öztrak

Konya
Ö. Ölçmen
Urfa
N. Aksoy

İmzada bulunamadı.

Zonguldak
F. Fırat

Bütçe Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plân Komisyonu
Esas No. : 1/799
Karar No. : 266

9 . 6 . 1973

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuza havale buyurulan «Dünya Turizm Teşkilâtı Tüzüğü'nün onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı» Maliye, Turizm ve Tanıtma ve Dışişleri bakanlıkları temsilcilerinin de katılmasıyla incelendi, görüşüldü :

Turizm sorununun uluslararası düzeyde arz ettiği önem ve turizmin ulusların ekonomilerindeki yeri ve önemi dikkate alınarak her geçen gün, çeşitli ulusların ilgili kuruluşlarında çeşitli yönleriyle yeniden düzenleme ve tedbirlere başvurulmaktadır.

Ulusların ekonomik gelişmeleri yanında, uluslararası anlayış ve dünya barışına katkıda bulunmak için turizmin geliştirilmesi açısından çalışmaların ahenkleştirilmesi hedef alınarak yeni bir teşkilâtın kurulmasının gereğine inanılmıştır.

Bu cümleden olarak Resmî Turizm Teşekkülleri Milletlerarası Birliğinin 1970 Eylül ayında Meksika'da yapılan olağanüstü genel kurul toplantısında, Turizm ve Tanıtma Bakanlığımızın da katılımıyla kabul edilmiş olan (Dünya Turizm Teşkilâtı) adıyla bir ihtisas teşekkülünün kurulması kararına paralel olarak hazırlanmış bulunan ve halen 35 ülke tarafından onaylanmış olan tüzüğün yürürlüğe girmesi ancak 51 ülkeye onaylanmasıyla mümkün olacaktır.

Yukarıda belirtilen tüzüğün onaylanması gayesiyle hazırlanmış bulunan tasarı üzerinde, Komisyonumuzca yapılan görüşme ve verilen bilgilerden sonra maddelerin müzakeresine geçilerek, aynen kabul edilmesine;

Ayrıca, (Dünya Turizm Teşkilâtı) Tüzüğü'nün bir an önce yürürlüğe girmesinin ülkemize turizm yönünden çeşitli faydalar sağlayacağı gerekçesiyle, Genel Kurulda, öncelik ve ivedilikle görüşülmesine karar verilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkanvekili	Sözcü	Kâtip
Niğde	Ankara	Çorum
N. Çerezci	M. K. Yılmaz	A. Topçubaşı
Adana	Bursa	Çorum
S. Kılıç	N. Atlı	A. Güler
		İmzada bulunamadı.
Edirne	Eskişehir	Eskişehir
İ. Ertem	İ. Anı	S. Öztürk
İmzada bulunamadı.		
Hatay	Isparta	İçel
H. Özkan	A. İ. Balım	C. Okyayuz
	İmzada bulunamadı.	
İstanbul	İzmir	Manisa
L. Yurdoğlu	K. Önder	M. Ok
	İmzada bulunamadı.	İmzada bulunamadı.
Maras	Niğde	Ordu
N. Çuhadar	M. A. Kavurmacıoğlu	O. Vural
	İmzada bulunamadı.	

Trabzon
A. Şener

Yozgat
Söz hakkım mahfuzdur.
C. Sungur

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Dünya Turizm Teşkilâtı Tüzüğü'nün onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun tasarısı

Madde 1. — Dünya Turizm Teşkilâtı Tüzüğü'nün onaylanması uygun bulunmuştur.

Madde 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

28 . 2 . 1973

Başbakan <i>F. Melen</i>	Devlet Bakanı <i>D. Kıtaph</i>	Devlet Bakanı <i>İ. Arar</i>	Devlet Bakanı <i>Z. Baykara</i>
Devlet Bakanı <i>İ. Öztrak</i>	Adalet Bakanı <i>F. Alpaslan</i>	Millî Savunma Bakanı <i>M. İzmen</i>	İçişleri Bakanı <i>F. Kubat</i>
Dışişleri Bakanı <i>Ü. H. Bayülken</i>	Maliye Bakanı <i>Z. Müezzinoğlu</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>S. Özbek</i>	Bayındırlık Bakanı <i>M. Öztekin</i>
Ticaret Bakanı <i>N. Talû</i>	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı <i>K. Demir</i>	Güm. ve Tekel Bakanı <i>H. Özalp</i>	Tarım Bakanı <i>İ. Karaöz</i>
Ulaştırma Bakanı <i>R. Danışman</i>	Çalışma Bakanı <i>A. R. Uzuner</i>	Sanayi ve Tek. Bakanı <i>M. Erez</i>	En. ve Ta. Kay. Bakanı <i>N. Kodamanoğlu</i>
Turizm ve Tan. Bakanı <i>E. Y. Akçal</i>	İmar ve İskân Bakanı <i>T. Toker</i>	Köy İşleri Bakanı <i>N. Sönmez</i>	Orman Bakanı <i>S. İnal</i>
Gençlik ve Spor Bakanı <i>A. Karaküçük</i>			

DÜNYA TURİZM TEŞKİLÂTI (WTO) TÜZÜĞÜ

Kuruluş

MADDE — 1

Dünya Turizm Teşkilâtı (aşağıdaki maddelerde «Teşkilât» diye anılacaktır.) Resmî Turizm Teşekkülleri Milletlerarası Birliği (RTTMB) nin geçirdiği değişiklik sonucu, hükümetlerarası nitelikte bir uluslararası teşkilât olarak kurulmuştur.

Merkez

MADDE — 2

Teşkilâtın merkezi, Genel Kurul kararı ile tayin edilir ve her an değiştirilebilir.

Amaçlar

MADDE — 3

1. Teşkilâtın temel hedefi, iktisadî gelişmeye, uluslararası anlayışa, barış, refah ve evrensel saygıya, insan hak ve hürriyetlerinin ırk, cinsiyet, dil ve din ayırımı yapılmaksızın gözetilmesine katkıda bulunmak amacıyla, turizmin teşviki ve gelişmesini sağlamaktır. Teşkilât, bu hedefe ulaşmak için gerekli bütün tedbirleri alacaktır.

2. Teşkilât, bu hedefe ulaşmada, kalkınma yolundaki ülkelerin turizm alanındaki çıkarlarına özel bir dikkat gösterecektir.

3. Teşkilât, turizm alanında üzerine aldığı merkezi görevi yerine getirmek amacıyla, Birleşmiş Milletlerin yetkili organlarıyla ve ihtisas kuruluşlarıyla etkili bir işbirliği tesis eder ve sürdürür. Teşkilât, bu amaçla kalkınma için Birleşmiş Milletler programı ile bu programın yürütülebilmesiyle yükümlü iştirakçi ve uygulayıcı bir kuruluş olarak, işbirliği münasebetleri tesisine ve anılan kuruluşun faaliyetlerine katkıda bulunmaya gayret gösterir.

Üyeler

MADDE — 4

Teşkilât üyeliği,

- Asli üyelere,
- Ortak üyelere,
- Bağlı üyelere tanınır.

MADDE — 5

1. Bütün egemen devletler teşkilâtın asli üyesi olabilirler.

2. RTTMB nin olağanüstü Genel Kurulunca işbu tüzüğün kabulü tarihinde, millî turizm teşekkülleri RTTMB nin asli üyesi bulunan devletler, teşkilâtın tüzüğünü benimsediklerini ve üyeliğe taallük eden vecibeleri kabullendiklerini resmen beyan etmek suretiyle ve oylamaya lüzum kalmaksızın teşkilâtın asli üyesi olmaya hak kazanırlar.

3. Diğer devletler, adaylıkları genel kurulca, oylamada hazır bulunan ve oy veren asli üyelerin üçte iki çoğunluğu ile kabul edildiği takdirde, teşkilâtın asli üyelerinin çoğunluğundan aşağı olamaz.

MADDE — 6

1. Dış ilişkilerinden sorumlu bulunmayan bütün ülke veya ülke toplulukları teşkilâtın ortak üyesi olabilirler.

2. RTTMB nin olağanüstü Genel Kurulunca işbu tüzüğün kabulü tarihinde, millî turizm teşekkülleri, dış ilişkilerinin sorumluluğunu yükümlenen Devletin kabul etmesi kaydıyla, bir oylama zorunluğu bulunmaksızın, teşkilâtın ortak üyesi olmaya hak kazanırlar; mezkûr Devlet aynı zamanda, bu ülkeler veya ülke topluluklarının, teşkilâtın tüzüğünü benimsediklerini ve üyeliğe taallük eden vecibeleri kabullendiklerini, onlar adına beyanla mükelleftir.

3. Diğer ülkeler veya ülke toplulukları, dış ilişkilerinin sorumluluğunu yükümlenen Devlet tarafından adaylıkları önceden onaylandığı takdirde teşkilâta ortak üye olabilirler; mezkûr Devlet aynı zamanda bu ülkeler veya ülke topluluklarının, teşkilâtın tüzüğünü benimsediklerini ve üyeliğe taallük eden vecibeleri kabullendiklerini onlar adına beyanla mükelleftir. Genel Kurul tarafından, bu adaylıkların, oylamada hazır bulunan ve oy veren aslî üyelerin üçte iki çoğunluğuyla kabul edilmesi gerekir; şu kadar ki, söz konusu çoğunluk teşkilâtın aslî üyeler çoğunluğundan aşağı olamaz.

4. Teşkilâtın ortak üyelerinden biri dış ilişkilerinin yürütülmesinden sorumlu duruma geldiği zaman, teşkilâtın tüzüğünü benimsediğini ve aslî üyeliğe taallük eden vecibeleri kabullendiğini resmî ve yazılı bir beyanla Genel Sekretere bildirmek suretiyle teşkilâtın aslî üyesi olmaya hak kazanır.

MADDE — 7

1. İhtisaslaşmış turistik amaçlarla istigal eden uluslararası, hükümetlerarası ve hükümet dışı kuruluşlarla, faaliyetleri teşkilâtın amaçlarıyla ilişkili olan veya teşkilâtın yetki alanına giren kurumlar ve ticarî kuruluşlar, teşkilâtın bağlı üyesi olabilirler.

2. RTTMB nin olağanüstü Genel Kurulunca işbu tüzüğün kabulü tarihinde RTTMB nin ortak üyesi bulunanlar, bağlı üyeliğe taallük eden vecibeleri kabullendiklerini beyan suretiyle, bir oylama zorunluluğu bulunmaksızın teşkilâta bağlı üye olmaya hak kazanırlar.

3. İhtisaslaşmış turistik amaçlarla istigal eden diğer uluslararası, hükümetlerarası ve hükümet dışı kuruluşlar, üyeliğe adaylıklarının, Genel Sekretere yazılı olarak bildirilmesi ve Genel Kurul tarafından, oylamada hazır bulunan ve oy veren aslî üyelerin üçte iki çoğunluğuyla kabul edilmesi şartıyla teşkilâtın bağlı üyesi olabilirler; şu kadar ki, söz konusu çoğunluk, teşkilâtın aslî üyeler çoğunluğundan aşağı olamaz.

4. Yukarıdaki 1 nci fıkrada belirtilen amaçlarla istigal eden kurumlar veya ticarî kuruluşlar, bağlı üyeliğe adaylıklarının, Genel Sekretere yazılı olarak bildirilmesi ve adayın merkezinin hukuken bağlı bulunduğu Devlet tarafından desteklenmesi şartıyla teşkilâtın bağlı üyesi olabilirler. Söz konusu adaylıkların, kurul tarafından, oylamada hazır bulunan ve oy veren aslî üyelerin üçte iki çoğunluğuyla kabul edilmesi gerekir; şu kadar ki, söz konusu çoğunluk, teşkilâtın aslî üyeler çoğunluğundan aşağı olamaz.

5. Yönetmeliği kendi tarafından hazırlanmak ve kurulun tasvibine sunulmak üzere bir bağlı üyeler komitesi kurulabilir. Komite, teşkilâtın toplantılarında temsil edilebilir. Bu toplantıların gündemine konu kaydını isteyebilir. Aynı zamanda bu toplantılarda tavsiyeler önerebilir.

6. Bağlı üyeler ferden veya bağlı üyeler komitesi bünyesinde gruplaşmış olarak teşkilâtın faaliyetlerine iştirak edebilirler.

Organlar

MADDE — 8

1. Teşkilâtın organları şunlardır :

a) Genel Kurul (aşağıda Kurul diye anılacaktır)

- b) İera Konseyi (Aşağıda Konsey diye anılacaktır)
- c) Sekreterlik.
2. Kurulun ve Konseyin toplantıları, her organ aksine karar almadıkça teşkilâtın merkezinde yapılır.

Genel Kurul

MADDE — 9

1. Kurul, teşkilâtın en yüksek organıdır; asli üyeleri temsil eden delegelerden teşekkül eder.
2. Her asli ve ortak üye, kurulun oturumlarında en çok beş delegeyle temsil edilebilir; bunlardan biri, üye tarafından Delegasyon Başkanı tayin edilmiş bulunmalıdır.
3. Genel Kurul çalışmalarına katılmak üzere bağlı üyeler komitesi en çok üç müşahit, her bağlı üye de bir müşahit tayin edebilir.

MADDE — 10

Kurul her iki yılda bir olağan oturum halinde, bunun yanı sıra şartlar gerektirdiği zaman da olağanüstü oturum halinde toplanır. Olağanüstü oturumlar, teşkilâtın asli üyeler çoğunluğunun ya da Konseyin talebi üzerine yapılabilir.

MADDE — 11

Kurul kendi içtüzüğünü kabul eder.

MADDE — 12

Kurul, teşkilâtın yetki alanına giren bir meseleyi inceleyebilir ve her konuda tavsiyeler önerebilir. Kurula işbu tüzüğün diğer maddelerindekiler dışında verilen görevler şunlardır :

- a) Başkanını ve Başkan yardımcılarını seçmek;
- b) Konsey üyelerini seçmek;
- c) Konseyin tavsiyesi üzerine Genel Sekreteri tayin etmek;
- d) Teşkilâtın malî yönetmeliğini kabul etmek;
- e) Teşkilâtın yönetimi için genel talimatlar çıkarmak;
- f) Seferberlik personeline uygulanacak personel yönetmeliğini onaylamak;
- g) Konseyin tavsiyesi üzerine hesap denetleyicilerini seçmek;
- h) Teşkilâtın genel çalışma programını onaylamak;
- i) Teşkilâtın malî politikasını kontrol etmek, bütçeyi incelemek ve onaylamak;
- j) Gerekli görülecek her teknik veya bölgesel organı kurmak;
- k) Teşkilâtın ve organlarının faaliyet raporlarını incelemek, onaylamak ve bunlardan doğan tedbirleri yürürlüğe koymak için gerekli her tertibatı almak;
- l) Hükümetlerle veya uluslararası kuruluşlarla anlaşmalar akdini bizzat veya yetki vermek suretiyle onaylamak;
- m) Özel kuruluşlar veya kurumlarla anlaşmalar akdini bizzat veya yetki vermek suretiyle onaylamak;
- n) Teşkilâtın yetki alanına giren her konuda, uluslararası anlaşmalar hazırlamak ve tavsiye etmek;
- o) Üyeliğe kabul edilme talepleri hakkında işbu tüzük uyarınca karar vermek.

MADDE — 13

1. Kurul, Başkanını ve Başkan Yardımcılarını her oturum dönemi başında seçer.
2. Başkan, kurula riyaset eder ve uhdesine düşen görevleri yerine getirir.

3. Başkan, oturumlar esnasında kurula karşı mesuldür.
4. Başkan, görev süresi boyunca, teşkilâtı, temsil edilmenin gerekli olduğu her faaliyette temsil eder.

İcra Konseyi

MADDE — 14

1. Konsey, kurul tarafından çıkarılan tüzük uyarınca âdil ve dengeli bir coğrafi dağılım sağlamak amacıyla, beş asli üye için bir üye oranında kurul tarafından seçilen asli üyelerden teşekkül eder.
2. Teşkilâtın ortak üyeleri tarafından seçilen bir ortak üye, oy hakkı olmaksızın, Konseyin çalışmalarına iştirak edebilir.
3. Bağlı Üyeler Komitesinden bir temsilci, oy hakkı olmaksızın Konseyin çalışmalarına iştirak edebilir.

MADDE — 15

Kur'a ile tayin edilen ve görev süresi iki yıl olan ilk Konsey üyelerinin yarısının(iki hariç, Konseye seçilme suretiyle girmiş olan üyelerin görev süresi dört yıldır.

MADDE — 16

Konsey en azından yılda iki defa toplanır.

MADDE — 17

Konsey, seçilmiş üyeleri arasından, bir yıllık görev süresiyle bir Başkan ve bir Başkan Yardımcısı seçer.

MADDE — 18

Konsey, kendi İktüzüğünü kabul eder.

MADDE — 19

- Konseye işbu tüzüğün diğer maddesindekiler dışında verilen görevler şunlardır :
- a) Kurulun karar ve tavsiyelerinin uygulanması için Genel Sekreterle danışma halinde gerekli bütün tedbirleri almak ve kurula rapor tanzim etmek;
  - b) Genel Sekreterden, teşkilâtın faaliyetleri hakkında raporlar almak;
  - c) Kurula teklifler sunmak;
  - d) Teşkilâtın Genel Sekreter tarafından hazırlanan çalışma programını, kurula sunulduğundan önce incelemek;
  - e) Teşkilâtın hesapları ve bütçe tahminleri hakkında kurula raporlar ve tavsiyeler sunmak;
  - f) Kendi faaliyetleri için gerekli olan yardımcı nitelikteki her organı kurmak;
  - g) Kurul tarafından kendine verilecek diğer bütün görevleri yerine getirmek.

MADDE — 20

Konsey, kurulun toplantı dönemleri arasında ve işbu tüzükte bir karşıt hüküm bulunmaması halinde, teşkilâtın görevleri ve malî kaynakları çerçevesinde, idarî ve teknik yönde gerekli görülecek kararları alır ve alınan kararların kabulü zımında kurulun gelecek oturumuna rapor sunar.

Sekreterlik

MADDE — 21

Sekreterlik, Genel Sekreter ile teşkilât için gerekli personelden teşekkül eder.

MADDE — 22

Genel Sekreter, Konseyin tavsiyesi üzerine, kurulun oylamada hazır bulunan ve oy veren aslı üyelerinin üçte iki çoğunluğuyla, dört yıllık bir süre için tayin edilir. Görev süresi yenilenebilir.

MADDE — 23

1. Genel Sekreter, kurul ve Konseye karşı mesuldür.
2. Genel Sekreter, kurul ve Konseyin talimatlarını yerine getirmekle yükümlüdür. Teşkilâtın faaliyeti hakkında raporlarla teşkilâtın yönetim hesaplarını, genel çalışma programını ve bütçe tekliflerini Konseye sunar.
3. Genel Sekreter, teşkilâtı hukuken temsil eder.

MADDE — 24

1. Genel Sekreter, kurul tarafından kabul edilen personel yönetmeliği uyarınca Sekreterliğin personelini tayin eder.
2. Teşkilâtın personeli Genel Sekretere karşı mesuldür.
3. Personelin işe alınmasında ve görev şartlarının tespitinde gözetilen temel ilke, teşkilâta en üstün derecede etkililik, teknik yetenek ve doğruluk vasıflarını haiz kişilerin hizmetlerini sağlama gereğidir. Bu ilke uyarınca, mümkün olduğu kadar geniş bir coğrafi esas gözetmek suretiyle personel işe almanın önemine gereği gibi riayet edilecektir.
4. Genel Sekreter ve personel, vazifelerinin ifasında, hiçbir Hükümetten ve teşkilât dışında hiçbir makamdan talimat istemezler ve kabul etmezler. Yalnız teşkilâta karşı sorumlu uluslararası memur olma durumlarıyla bağdaşmayan her türlü hareketten kaçınırlar.

Bütçe ve harcamalar

MADDE — 25

1. Teşkilâtın idarî faaliyetlerini ve genel çalışma programını kapsayan bütçesi işbu tüzüğe ekli «Finansman Talimatnamesi» hükümleri uyarınca kurul tarafından kabul edilen bir hesaplama oranı gereğince tespit edilen aslı, ortak ve bağlı üyelerin katılma payları ve teşkilâtın mümkün olan diğer her türlü gelir kaynağından temin edilir.
2. Genel Sekreter tarafından hazırlanan bütçe, incelenmek ve kabul edilmek üzere, Konsey tarafından kurula sunulur.

MADDE — 26.

1. Teşkilâtın hesapları, Konseyin tavsiyesi üzerine iki yıllık bir dönem için Kurul tarafından seçilen iki hesap denetleyicisine incelenir. Hesap denetleyicileri yeniden seçilebilirler.
2. Hesap denetleyicileri, hesap tetkik görevlerine ilâveten, malî usullerin etkililiği, yönetim, muhasebe sistemi, iç malî kontrol ve genel olarak idarî uygulamaların malî sonuçları hakkında gerekli gördükleri mütalâalarda bulunabilirler.

Yeter çoğunluk

MADDE — 27.

1. Kurulun toplantılarında yeter çoğunluğun sağlanması için aslı üyeler çoğunluğunun hazır bulunması gerekir.

2. Konseyin toplantılarında yeter çoğunluğunun sağlanması için Konseyin aslı üyeler çoğunluğunun hazır bulunması gerekir.

Oy

MADDE — 28

Her aslı üyenin bir oy hakkı vardır.

MADDE — 29

1. Kurulda her konuyla ilgili kararlar, işbu tüzükte karşıt hükümler bulunmaması kaydıyla, oylamada hazır bulunan ve oy veren aslı üyelerin basit çoğunluğuyla alınır.

2. Üyelere, malî ve bütçe ile ilgili yükümler getiren konularda, Teşkilât merkezinin yeri konusunda ve aslı üyelerin, basit çoğunluğunun özel bir önem attığı diğer herhangi bir konuda alınacak kararlar için, Kurulda, oylamada hazır bulunan ve oy veren aslı üyelerin üçte iki çoğunluğu gereklidir.

MADDE — 30

Konseyin kararları, oylamada hazır bulunan ve oy veren üyelerin basit çoğunluğu ile alınır; bütçeyle ilgili ve malî konulardaki tavsiyeler ise, oylamada hazır bulunan ve oy veren üyelerin üçte iki çoğunluğuyla kabul edilir.

Hükmî şahsiyet, imtiyazlar, dokunulmazlıklar

MADDE — 31

Teşkilât hükmî şahsiyete sahiptir.

MADDE — 32

Teşkilât, üye Devletlerin toprakları üzerinde, görevlerinin ifası için gerekli imtiyaz ve dokunulmazlıklardan yararlanır. Bu imtiyaz ve dokunulmazlıklar Teşkilât tarafından akdolan anlaşmalarla tayin edilebilir.

Değişiklikler

MADDE — 33.

1. İşbu tüzük ve ekiyle ilgili her değişiklik tasarısı Genel Sekretere iletilir, o da bu tasarımı, Kurulun incelemesine sunulmasından en az altı ay önce, aslı üyelere tebliğ eder.

2. Bir değişiklik, Kurul tarafından, oylamada hazır bulunan ve oy veren aslı üyelerin üçte iki çoğunluğuyla kabul edilir.

3. Bir değişiklik, üye Devletlerin üçte ikisi onaylarını depoziter Hükümete bildirdikleri zaman, bütün üyeler için yürürlüğe girer.

Üyeliğin durdurulması

MADDE — 34

1. Kurul, üyelere birinin, Teşkilâtın işbu Tüzüğüne üçüncü maddesinde belirtilen temel hedefine aykırı bir politika izlemekte ısrar ettiğine hükmederse, oylamada hazır bulunan ve oy veren aslı üyelerin üçte iki çoğunluğu ile kabul edilen bir kararla, bu üyeyi, üyeliğe taallük eden hakları kullanmadan ve imtiyazlardan yararlanmadan mahrum edebilir.

2. Üyeliğin durdurulması hali, söz konusu üyenin politikasında bir değişme hâsıl olduğunun Kurulca kabul edilmesine kadar devam eder.

Üyelikten çekilme

MADDE — 35

1. Her aslı üye, Depoziter Hükümete bir yıl önceden verdiği yazılı ihbar süresinin hitamında Teşkilâttan çekilebilir.

2. Her Ortak üye, aynı şekilde önceden ihbar suretiyle Teşkilâttan çekilebilir; ancak Ortak üyenin dış ilişkilerinden mesul bulunan aslı üye tarafından, Depoziter Hükümete bu maksatla bir yazılı tebligat yapılması şarttır.

3. Her bağlı üye, Genel Sekretere bir yıl önceden vereceği yazılı ihbar süresinin hitamında Teşkilâttan çekilebilir.

Yürürlüğe giriş

MADDE — 36

RTTMB tarafından işbu tüzüğün kabulü tarihinde, resmî turizm teşekkülleri RTTMB'nin aslı üyesi bulunan 51 devletin üyeliğe taallük eden vecibeleri kabullendiklerini ve Tüzüğü onayladıklarını Depoziter Hükümete resmen bildirmelerinden 120 gün sonra, işbu Tüzük yürürlüğe girecektir.

Depoziter Hükümet

MADDE — 37

1. İşbu Tüzüğün ve üyeliğe taallük eden vecibelerin kabulüyle ilgili bütün beyanların gecici olarak İsviçre Hükümetine tevdi edilmesi gerekir.

2. İsviçre Hükümeti, bu nevi beyanların kendisine tevdi edildiğini ve işbu Tüzüğün yürürlüğe giriş tarihini, bu hususu tebellüğ etmek hakkını haiz Devletlere bildirir.

Tefsir ve diller

MADDE — 38

Teşkilâtın resmî dilleri Fransızca, İngilizce, İspanyolca ve Rusça'dır.

MADDE — 39

İşbu Tüzüğün Fransızca, İngilizce, İspanyolca ve Rusça metinleri eşit derecede geçerlidirler.

Geçici hükümler

MADDE — 40

Genel Kurul 2 nci madde uyarınca bir karar verinceye kadar, Teşkilâtın Merkezi geçici olarak Cenevre (İsviçre) de bulunacaktır.

MADDE — 41

İşbu Tüzüğün yürürlüğe girişini izleyen 180 günlük süre içinde, Birleşmiş Milletler Teşkilâtına, İhtisas Kuruluşlarına ve Uluslararası Atom Enerjisi Ajansına üye veya Beynelmül Adalet Divanı Tüzüğüne taraf olan Devletler işbu Tüzüğü benimsediklerini ve üyeliğe taallük eden vecibeleri kabullendiklerini resmen beyan etmek suretiyle ve oylamaya lüzum kalmaksızın, Teşkilâtın aslı üyesi olmaya hak kazanırlar.

MADDE — 42

Millî Turizm teşekkülleri, işbu Tüzüğün kabulü tarihinde RTTMB'nin aslı üyesi bulunan ve bu Tüzüğü, bilâhare onaylamak kaydıyla benimseyen Devletler, işbu Tüzüğün yürürlüğe girişini izleyen bir yıllık süre içinde, bir aslı üye ye tamnan bütün hak ve vecibelerle Teşkilâtın faaliyetlerine katılabilirler.

MADDE — 43

Millî Turizm teşekkülleri işbu Tüzüğün kabulü tarihinde RTTMB'nin aslı üyesi bulunan ve dolayısıyla ortak üyelik hakkına sahibolan ve işbu Tüzüğü, dış ilişkilerinin mesuliyetini üzerinde bulunduran Devletin onaylaması kaydıyla benimseyen dış ilişkilerinden mesul bulunmayan ülkeler veya ülke toplulukları, işbu Tüzüğün yürürlüğe girişini izleyen yıl içinde, ortak üyeliğe taallük eden hak ve vecibelerle Teşkilâtın faaliyetlerine katılabilirler.

MADDE — 44

RTTMB'ne hak ve vecibeleri, işbu Tüzüğün yürürlüğe girişinden itibaren Teşkilâtın uhdesine devredilir.

MADDE — 45

RTTMB'nin Genel Sekreteri, işbu Tüzüğün yürürlüğe giriş tarihinde, Teşkilâta kurul tarafından Genel Sekreter seçilinceye kadar, Teşkilâtın Genel Sekreteri olarak hareket edecektir. Meksiko'da 27 Eylül 1970 tarihinde tanzim edilmiştir.

İşbu Tüzük metni, Resmî Turizm Teşekkülleri Milletlerarası Birliği Başkanı bulunan Olağanüstü Genel Kurul Başkanı ile Resmî Turizm Teşekkülleri Milletlerarası Birliği Genel Sekreterinin imzalarıyla tasdik edilmiş metnin tam bir suretidir.

Suretin tam ve aslına uygun olduğu tasdik olunur.

Resmî Turizm Teşekkülleri
Robert C. Lonati
Milletlerarası Birliği
Genel Sekreterliği

MALİ YÖNETMELİK

1. Teşkilâtın malî dönemi iki yıldır.
2. Bütçe uygulama devresi, 1 Ocak ile 31 Aralık tarihleri arasındaki döneme tekabül eder.
3. Bütçe, her ülkenin ekonomik kalkınma seviyesi ve uluslararası turizmin önemi esasına dayalı olarak, Kurul tarafından tayin ve tespit edilecek bir taksimat metodu uyarınca, ülkelerin katılma payları ve Teşkilât'ın diğer gelirleri ile finanse edilir.
4. Bütçe, Amerika Birleşik Devletleri Doları ile tanzim edilir. Üyelik katılma paylarının ödemesi Amerika Birleşik Devletleri Doları ile yapılır; bununla birlikte Genel Sekreter, üyelik katılma paylarının ödenmesinde, Kurul tarafından müsaade edilen bir meblâğa kadar, başka paralar da kabul edebilir.
5. Bir Genel Fon tesis edilmiştir. Üçüncü paragraf uyarınca ödenen bütün üyelik katılma payları, çeşitli gelirler ve Döner Sermaye fonundan mahsup edilen her türlü avans bu Genel Fona yatırılır. İdari giderler ve Genel Programa ilişkin giderler, Genel Fondan karşılanır.
6. Kurul tarafından tespit edilecek bir meblâğ karşılığında bir Döner Sermaye Fonu tesis edilmiştir. Üyelik katılma paylarından mahsup edilen avanslarla, Kurulun bu amaca tahsis ettiği diğer bütün gelirler Döner Sermaye Fonuna yatırılır. Gerekliği takdirde, bu fondan Genel Fona aktarma yapılabilir.
7. Bazı ülkelerin veya ülke topluluklarının ilgilendikleri, fakat Teşkilâtın bütçesinde öngörülmemiş olan faaliyetleri finanse etmek üzere fidüsiyer fonlar tesis edilebilir; bu fonlar, isteyenlerin katkılarıyla finanse edilir. Teşkilât, bu fonların idaresi karşılığında bir ücret isteyebilir.
8. Teşkilâtın bütçesinde yer almayan bağışlar, miraslar ve diğer olağanüstü gelirlerin ne maksatla kullanılacağı Kurul tarafından kararlaştırılır.
9. Genel Sekreter, bütçe tahminlerini bu konuyla ilgili toplantıdan en az üç ay önceden Konseye sunar. Konsey bu tahminleri inceler ve son bir defa incelenmek ve kabul edilmek üzere bütçeyi Kurula havale eder. Konseyin bütçe tahminleri, Kurulun bu konuyla ilgili toplantı tarihinden en az üç ay önce üyelere bildirilir.
10. Kurul bütçeyi yıllık olarak müteakıp iki yıllık malî dönem için kabul eder ve yıllar itibarıyla taksimatını ve idari hesaplarını onaylar.
11. Teşkilâtın geçmiş malî yıl uygulamasına ait hesapları, Genel Sekreter tarafından hesap denetçileri ile Konseyin yetkili organlarına bildirilir. Hesap denetçileri, konuyla ilgili olarak Konseye ve Kurula rapor tanzim ederler.
12. Teşkilâtın üyeleri, malî yıl için ödemeleri gereken katılma payı miktarları ilgili malî yıl uygulamasının başlamasından altı ay önce üyelere bildirilir. Bununla birlikte Konsey muhtelif ülkelerde yürürlükte olan farklı malî yıl uygulamalarından ileri gelen haklı gecikme durumlarını kabul edebilir.
13. Teşkilâtın masraflarını karşılamak üzere katılma payını ödemekte geciken bir üye, birikmiş borçları geçmiş iki yıla isabet eden katılma payı miktarına eşit veya bu miktardan fazla olduğu takdirde, üyelere hizmet şeklinde tanınan imtiyazlar ile Konsey ve Kurulda oy kullanma hakkı gibi imtiyazlardan mahrum kılınır. Bununla beraber, Konseyin talebi üzerine Kurul, ödemelerin ifa edilmemesinin üyenin elinde olmayan sebeplerden ileri geldiğine kani olması halinde, bu üyenin oy hakkını kullanmasına ve Teşkilâtın hizmetlerinden yararlanmasına müsaade edebilir.
14. Teşkilâttan çekilen bir üye, katılma payının çekilmenin fiilen yürürlüğe girdiği tarihe kadarki devreye isabet eden kısmını ödemeye mecburdur.

Ortak ve bağılı üyelere isabet eden payın hesaplanmasında, bunların üyelik vasıflarındaki farklı nitelik ve Teşkilât bünyesinde yararlandıkları kısıtlı haklar dikkat nazarına alınır.

MEKSİKO'DA 27 EYLÜL 1970 TARİHİNDE TANZİM EDİLMİŞTİR.

Dünya Turizm Teşkilâtı Tüzüğüne ilişkin işbu Malî Yönetmelik Resmî Turizm Teşekkülleri Milletlerarası Başkanı bulunan olağanüstü Genel Kurul Başkanı ile Resmî Turizm Teşekkülleri Milletlerarası Birliği Genel Sekreterinin imzalarıyla tasdik edilmiş metnin tam bir suretidir.

Suretin tam ve aslına uygun olduğu tasdik olunur.

Robert C. Lonati
Resmî Turizm Teşekkülleri
Milletlerarası Birliği
Genel Sekreteri

